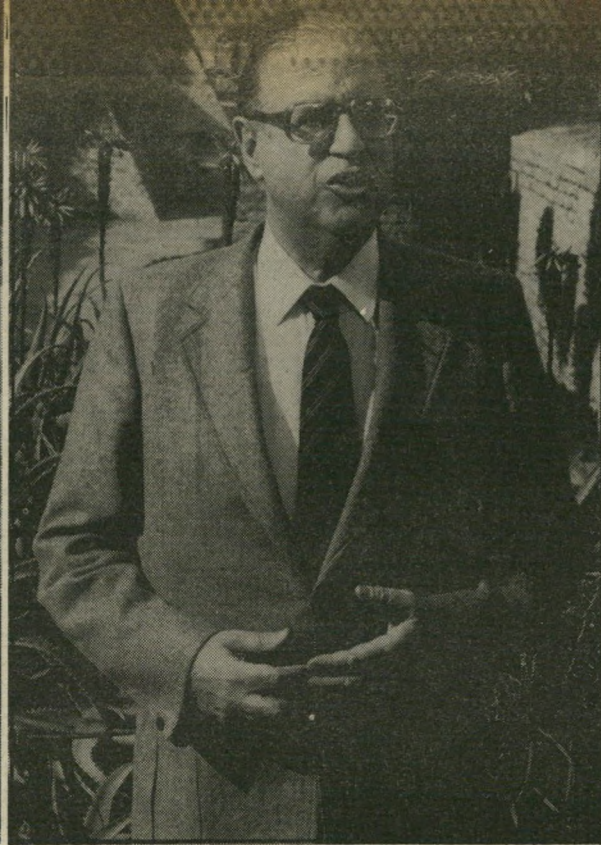

עזר וייצמן
הערבים השתנו

אבא אבן
הערבים הם מיעוט

מושה דיין
הערבים לא ישלימו

יתכן שהגיע הזמן להרהר באפשרות השנייה: לתת יד לערבים נגד אויביהם, כחלק ממיבצע היסטורי לברית שלום עימם.

גישה כזאת תביא, כמובן, שלילתה העקרונית של תורת-הפריפריה. אם אפשר לפרוץ את המצור מבפנים, עליידי סיום המילחמה, אין צורך בנסיון לפרוץ אותו מבחוץ.

זוהי גישה גיאופוליטית טיבעית יותר: הכרה בעובדה שישראל שוכנת בלב העולם הערבי, ושמקומה הוא כמדינת סגרת מרחבת ערבית-ישראלית.

עוגה

והברית החדשה

כיום רחוקה צמרת המדינה מהמפכה כזאת. אין היא מסוגלת לקבלה — לא מבחינה פוליטית, ובוודאי לא מבחינה פסיכולוגית. נגזר עליה ללכת בדרך שבה התחיל הרצל לפני קרוב

דויד קמחי (בין בוטרוס ע'אלי וששון) חותם אופייני

ל-100 שנים — נגד הערבים. בעזרת אויביהם. היא "שפוטה" לגישה שגויה — שפוטה עליידי עצמה. דרך זו הביאה את עמירם ניר למטוס, בחברת קאובובי אמריקאי הנושא ביד אחת את הברית החדשה בחתימת רון נלד רגן, ובידו השנייה עוגה בצורת מפ"ת, תוצרת ישראל.

תורת ברית-המיעוטים

(1978). היא שותפה לתוכנית שהתקבלה לאחר מכן בוועידת-הפיסגה של פאס במארוקו (1983). אפשר לשלול תוכנית זו, אך אי-אפשר להכחיש שזוהי תוכנית-שלום אמיתית, המשלימה עם קי יום ישראל.

מעבר להחלטות רישמיות ומיסמכים מדיניים, מדברות העובדות בשפה ברורה. מארוקו קיבלה את פניו של ראש-משלת ישראל. מדינות-ערב עומדות להתפייס עם מצריים למרות מצב-השלום בינה ובין ישראל. ראשי אש"ף מותקפים בשל נכונותם להשלים עם ישראל ולנהל עימה משא-ומתן ישיר במיסגרת של ועידה בינלאומית. בכל רחבי העולם הערבי יש מגמה חזקה להשיג למה עם ישראל, על כסיס של "שטחים תמורת שלום".

משופי-כך אין הכרה היסטורית בגישה האומרת: הערבים הם האויבים לנצח, ואויבי הערבים הם ידידינו הטבעיים.

הערבי, וחזונו של סאדאת היה להפוך את מצריים לגשר בין ישראל והעולם הערבי כולו. ישראל פסלה חוזה זה.

צמרת המדינה (הפוליטית, החברתית, הצבאית, התיקשורתית) לכודה בהשקפה שהיא פרי העבר — ואולי תוצאה של בעיות נפשיות פנימיות. השקפה זו אבר עליה הכלל, ואולי לא היתה נכונה מעולם.

(אני מרשה לעצמי לטעון זאת, כי כבר ב-1946 כתבתי מסה בשם מילחמה ושלום במרחב השמי. שבה טענתי כי התנועה הלאומית הערבית והתנועה הלאומית העברית יכולות לא רק להשלים זו עם זו, אלא גם להשלים זו את זו. כלומר: ההיפך הגמור של הרוקטרינה ששלטה ביישוב אז, והשוולטת במדינה כיום).

מישלו-הנשק לאיראן של חומייני באו אחרי שעיראק כבר הסכימה לתוכנית-השלום הערבית, שנקבעה בוועידת-הפיסגה הערבית בכגראד

לא אריאל שרון המציא את הרעיון הזה, אלא דויד כנגוריון, עוד בשנת 1955. אחד מחסירי התפיסה הזאת בארץ היה ערי ז'בוטינסקי, כנגריחירו של זאב ז'בוטינסקי, וגם הכנענים אימצו אותו לעצמם. הם חלמו על ברית בין האומה "העברית" החדשה-ישנה ובין הצי-דונים (המארוניים) והפרעונים (המצרים שרצו להינתק מהעולם הערבי).

רעיון "ברית-המיעוטים" אינו סותר את הרעיון של "ברית הפריפריה". אך בניגוד לברית-הפריפריה, העומדת על בסיס גיאופוליטי מציאותי, הרעיון של "ברית המיעוטים" נבע ממישאלות-לב ומארהבנה טוטאלית של המתרחש במרחב.

סאדאת, פרעה החדש

אפשר היה לקוות כי הברית בין ישראל ומצריים, בעיקבות יוזמתו של אנוור אל-סאדאת, תערער את יסודות האמונה כי המילחמה בין ישראל והעולם הערבי היא בלתי-נמנעת וני-צחית.

מצריים היא מדינה ערבית. מבחינה סויימת, היא לבליבו של העולם הערבי. והנה כרתה ישראל ברית עם המדינה הערבית הגדולה והי-חזקה ביותר.

היו שעובדה זו אכן שינתה כליל את תמונת-העולם שלהם, וגרמה להם להתגלות. כולט בין אלה עזר וייצמן. אך הוא נשאר חריג.

מנחם בגין לא ראה בברית עם מצריים מפתח לכניסת ישראל לעולם הערבי, אלא להיפך: טכסיס מחוכמם לשי-בירת החזית הערבית מבפנים, כדי להי-משיך במילחמה בתנאים משופרים.

המדיניות שנבעה מגישה זו העכירה את השלום, ורוקנה אותו מרוב תוכנו. האמונה המ-סורתית של ישראל באיבה הבלתי-משתנית בינה ובין העולם הערבי לא התערעה.

בדמיונו הוציא המומסד הישראלי את מצריים מן העולם הערבי, וצירף אותה לפריפריה.

בצורה פשטנית נאמר: מצריים אינה, בעצם, מדינה ערבית אמיתית. זוהי עדיין ממלכת הפר-עונים.

כך נשארה התפיסה הישנה על בנה למרות הזעזוע של השלום. יש שלום עם מצריים (שלום קרי), אך העולם הערבי נשאר אויבנו הנצחי.

כריצת המצור:

מבנים או מבחוח!

ולם דווקא היוזמה ההיסטורית של אנוור אל-סאדאת מוכיחה כי יסוד-היסודות של תורת-הפריפריה הוא שגוי.

מצריים לא פרשה מן העולם הערבי, ולא הצטרפה לסריפריה, כאשר כרתה שלום עם ישראל. היא נשארה בעולם